1945 оной январиин
31
СРЕДА
№ 20 (4656)
Сэн 20 мунгэн

Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

Верховно Главнокомандалагшын

ПРИКАЗ

1-дэхи Украинска фронтын сэрэгүүдые командалагша

Советскэ Союзай Маршал КОНЕВТО

Фронтын штабай начальник

Армиин генерал СОКОЛОВСКИДО

...ки УКРАИНСКА фронтын сэрэгүүд доб-...э үргэлжэлүүлжэ мүнөөдэр январиин 27-...мбровско шулуу нүүрһэтэй районой шу-...ентрнүүд болохо **СОСНОВЕЦ, БЕНДЗИН, ...РОВА ГУРНЕ, ЧЕЛЯДЗЬ** ба **МЫСОЛОВИЦЕ** городуудые эзэлэн абаба.

...нэрлэгдэһэн городуудые эзэлэн абахын ...болоһон байлдаануудта генерал-лейтенант **...НИКОВ**, генерал-полковник **ГУСЕВ**, гене-...тенант **АНИСИМОВ**, генерал-майор **КОЗА-**... генерал-лейтенант **НОВОСЕЛЬСКИЙ**, пол-... **КУЗЬМИН**, генерал-майор **АЛЕКСАНД-**... генерал-майор **ГРИШИН**, генерал-майор **...НОВ**, полковник **ЕФИМЕНКО**, полковник **...РАДОВ**, полковник **ПЕСНИН**, полковник **...ЕВ** гэгшэдэй сэрэгүүд; танкова сэрэгүү-... генерал-лейтенант **ПОЛУБОЯРОВ**, полковник **...К**, подполковник **КУРКОТКИН**, подполков-... **КИДАНОВ**, полковник **ЛЕСНОВ**, подпол-... **ИЩЕНКО**, подполковник **СИМЧЕНКО**, ...ковник **ГОРБАТЕНКО**, полковник **ЧИСТЯ-**... полковник **ВОЛКОВ**, майор **ЛЕВИКОВ** гэг-... танкистнууд; артиллериин генерал-майор **...ЕЕВ**, генерал-майор **ВОЛКЕНШТЕЙН**, пол-...к **ДОЛГИХ**, полковник **БУРОВ**, полковник **...ЯРЬ**, полковник **РУСАНОВ**, полковник **...Н** полковник **ЛЫСЕНКО** гэгшэдэй артил-...нууд; авиациин генерал-лейтенант **РЯЗА-**... авиациин генерал-майор **ГОРЛАЧЕНКО**, ...иин генерал-майор **ПОЛБИН**, авиациин ге-... майор **АРХАНГЕЛЬСКИЙ**, полковник **МА-ЧИН** гэгшэдэй лётчигууд; полковник **БУЛАХОТА**, полковник **КОСТЕНКО**, подполковник **БЕЛЬЧЕНКО** гэгшэдэй сапёрнууд; подполковник **МАКАРОВ**, майор **СУХОВ** гэгшэдэй хэлхээ-холбоошод шалгаржа гараба.

Иигэжэ туйлаһан илалтые тэмдэглэхын түлөө **СОСНОВЕЦ, ВЕНДЗИН, ДОМБРОВО, ГУРНЕ, ЧЕЛЯДЗЬ** ба **МЫСЛОВИЦЕ** гэдэг городуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгараһан соединенинүүд ба частьнуудта **«ДОМБРОВСКО»** гэһэн нэрэ олгожо орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, январиин 27-до, 22 часта манай Эхэ ороной столица **МОСКВА** болбол Домбровско шулуун нүүрһэтэ районой эдэ нэрлэгдэһэн городуудые эзэлэн абаһан 1-дэхи **УКРАИНСКА** фронтын эрэ габьяата сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артиллериин буудалга хэжэ Эхэ оронойнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулганuудые хэһэнэй түлөө эдэ нэрлэгдэһэн городуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта хабаадалсаһан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ **БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.**

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бэеэ даанхай байхын түлөө болоһон байлдаануудта ами бэеэ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонилог!

Верховно Главнокомандалагша

Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

...оной январиин 27.
...259.

Советскэ Союзай Маршал Ф. И. ТОЛБУХИН.

Партида түрүү хүнүүдые шэлэжэ абаха

Ленин-Сталинай партиин членэй нэрэдэ хүргэхэ гээшэ айхабтар хүндэтэй ба харюусалгатай гэжэ мэдэнэбди. Хаана партийна организаци, тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэд залуу куммунистнуудые большевистскээр хүмүүжүүлхэ талаар саг үргэлжэ хүдэлмэрилнэб, тэндэ энэ партийна шухала хүдэлмэри һайнаар ябуулагдана. Партида ороһонойнгоо һүүлээр ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйладаг, жаяг заршам хатуугаар сахидаг. арад ниитын дунда агитационно хүдэлмэри эдибхитэйгээр хэдэг болоһон хүнүүд яһала олон бии.

Колхозно ажаүйлэдбэри дээрэ имагта ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйладаг, трактор ба комбайные жолоодожо хэдэн зуун гектар тарялангай газар һайн шанартайгаар элдүүрилһэн ба хуряахаһаа байтагай хэдэн центнер үнэтэ горючи арбилдаг түрүү трактористнууд болон комбайнёрнууд, Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай фронтнууд дээрэ улаан шуһала адхажа тэмсэһэн, мүнөө арад ниитын дунда ашагтай туһатай хүдэлмэри хэжэ байһан инвалидууд партида орсно.

Тиибэ яабашье партида түрүү хүнүүдые элсүүлхэ хүдэлмэридэ дутуу дунда зүйлнүүд олошхи аймаг ба районуудаар элирүүлэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Байкало-Кударын аймагай партийна организаци һүүлшын 5 һарын туршада өөрынгөө зэргэдэ арайхан гэжэ 4 колхозник ба 1 трактористые элсүүлһэн байнос. Тус аймагай Ворошиловай, Пушкинай, Кировэй нэрэмжэтэ, мүн «Большевик» колхозуудай партийна эхин организацинууд үнгэрэгшэ 1944 оной туршада нэгэншье хүниие партида абаагүй байгаа. Эндэ партида орохо болзороо алдаһан кандидадууд олон бии. Куйбышевэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организацида 4 кандидатууд тоологдоно. Теэд, тэдэнэрэй 3-нииинь партида орохо болзороо алдаһан байна.

ВКП(б)-гэй айком, тэрэнэй секретарьнууд ба эмхидхэлэй инструкторска таһагай хүдэлмэрилэгшэд энэ байдалые һайн мэдэжэ байбашье һаа, тэдэнэрые партиин члендэ абаха тушаа ямаршье эмхидхэлэй хүдэлмэри хээгүй байхань гайхалтай. Партийна суглаанууд залуу коммунистнуудые политическээр хүмүүжүүлхэ һургуули үшөө болоогүй гэхэдэ үлүү юумэ болохогүй. Партийна суглаан дээрэ баталагдаһан шиидхэбэриие дүүргэлтэ болгохын түлөө кандидатуудта даалгабари үтэдэггүй, мүн тэдэнэртэ суглаан дээрэ элидхэл хэхэ гү, али үгэ хэлэхэ талаар туһаламжа үзүүлдэггүй байха юм.

Иимэ баримтанууд гансахан Байкало-Кударын аймагта бэшэ, харин бусадшье аймагай парторганизацинуудаар олон үзэгдэнэ.

Партиин обкомой ээлжээтэ XVIII пленум болбол дутуу дундануудые усадхаха талаар партийна организацинуудта тодорхой заабаринуудые үгэһэн байна. Тус пленумэй шиидхэбэриие гарай хүтэлбэри болгожо, партиин айкомууд, тэрэнэй секретарьнууд партиин үргалтые үдэр бүри хүтэлбэрилхэ гээшэ партийна эхин организацинуудай шухала зорилго мүн.

...АРТЫН 2-то

БУРЯТ-МОНГОЛЫЕ

сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ой гүйсэхэнь

Абаһан уялгаяа аюунаар дүүргэе!

Январиингаа түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ

Байкалрыбтрестын загаһанай ажаүйлэдбэриин предприятинуудай коллективүүд январь һарынгаа программые болзорһоонь 5 үдэр урид 100,4 процент дүүргэбэ.

Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ Горячинска загаһанай заводой коллективэйхид һарынгаа түсэб 154 процент, Яруунын загаһанай заводой коллектив—127 процент ба Доодо Ангарай МРС—121 процент дүүргэжэ түрүү һуури эзэлбэд.

Алдарта Улаан Арминай илалтын добтолго дайсанай газар дээрэ хэжэ байһандань урмашаһан республикын түг түмэн загаһашад ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлаха тээшэ зориг-жонхой.

Январь һарын үлдэһэн 5 үдэр соо республикын загаһашад болбол шэн зоригто ажалаараа түсэбһөө гадуур ехэхэн тооной загаһа баряжа, эрэлхэгээр добтолжо ябаа Улаан Армидаа үгэхэ нэгэн хүсэлэнтэй.

А. ЕГОРОВ.

Верховно Главнокомандалагшын

ПРИКАЗ

4-дэхи Украинска фронтын сэрэгүүдые командалагша

Армиин генерал ПЕТРОВТО

Фронтын штабай начальник

Генерал-лейтенант КОРЖЕНЕВИЧТЭ

4-дэхи **УКРАИНСКА** фронтын сэрэгүүд Карпатай оршондохи хада модотой газарай хүндэ хүшэр байдалда добтолгоёо үргэлжэлүүлжэ, мүнөөдэр, январиин 27-до харгы замуудай шухала узелнууд, немецүүдэй хамгаалгын газарай түшэг тулгууриин пунктнууд болохо **ВАДОВИЦЕ, СПИШСКА НОВА ВЕС, СПИШСКА СТАРА ВЕС** ба **ЛЕВОЧА** гэдэг городуудые байлдаатай гаар эзэлэн абаба.

Нэрлэгдэһэн городуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта генерал-полковник **МОСКАЛЕНКО**, генерал-лейтенант **ВОРОБЬЕВ**, генерал-лейтенант **ГАСТИЛОВИЧ**, генерал-майор **БРИЛЕВ**, генерал-лейтенант **БОНДАРЕВ**, генерал-майор **ШМИГА**, генерал-майор **ГУСЕВ**, генерал-майор **КИСЕЛЕВ**, генерал-майор **ВАСИЛЕВСКИЙ**, полковник **БУШТРУК**, генерал-майор **ИВАНОВСКИЙ**, полковник **ВАСИЛЬЕВ**, генерал-майор **ВЕЖКО**, генерал-майор **МЕЛЬНИКОВ**, генерал-лейтенант **МЕДВЕДЕВ**, бригадын генерал **СВОБОДА**, генерал-майор **ПРОХОРОВ**, генерал-майор **ДУДАРЕВ**, полковник **УГРЮМОВ**, полковник **ВАСИЛЬЕВ**, генерал-майор **ФАДЕЕВ**, полковник **ВИНОГРАДОВ**, подполковник **БЛЮМИН**, бригадын генерал **БОЧЕК**, бригадын генерал **КЛАПАЛЕК** гэгшэдэй сэрэгүүд; артиллериин генерал-лейтенант **КАРИОФИЛЛИ**, полковник **ЧЕНГЕРА**, полковник **СМИРНОВ**, полковник **СОКОЛОВ**, полковник **ШЕВЧЕНКО**, подполковник **КАРТАШОВ**, полковник **ЦИВЧИНСКИЙ**, полковник **НИКИТИН**, подполковник **ЗАЙКИН**, подполковник **ПЛАКУНОВ**, подполковник **ОРЛЯНСКИЙ**, майор **ХАЧАТУРЯН**, полковник **МИРОНОВ**, полковник **ЯКОВЛЕВ**, полковник **САВИЦКИЙ**, полковник **ЗИЛЬВЕРБЕРГ**, полковник **СИЛ'ЕВ**, полковник **КОДЯКОВ**, майор **КУЛЕШОВ** гэгшэдэй артиллеристнууд; танкова сэрэгүүдэй генерал-майор **ШИРОБОКОВ**, полковник **СЕРОВ**, полковник **АЛЕКСАНДРОВ**, полковник **ПИСАРИХИН**, полковник **ХОПКА**, полковник, **ГАЕВ** гэгшэдэй танкистнууд; авиациин генерал-лейтенант **ЖДАНОВ**, авиациин генерал-майор **ИЗОТОВ**, полковник **ОБУХОВ**, авиациин генерал-майор **ЛАКЕЕВ** гэгшэдэй лётчигууд инженерна сэрэгүүдэй генерал-майор **КОЛЕСНИКОВ**, полковник **ЖУРИН**, полковник **БОЛОДИН**, полковник **КЛЮЧНИКОВ** гэгшэдэй сапёрнууд; хэлхеэ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-лейтенант **МАТВЕЕВ**, полковник **ТАРУНИН**, полковник **НЕКРАСОВ**, майор **КОРОТКИЙ** гэгшэдэй хэлхеэ-холбоошод шалгаржа гараба.

Иигэжэ туйлаһан илалтые тэмдэглэхын түлөө **ВАДОВИЦЕ, СПИШСКА НОВА ВЕС, СПИШСКА СТАРА ВЕС** ба **ЛЕВОЧА** гэдэг городуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгараһан соединенинүүд ба частьнуудые орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, январиин 27-до, 23 часта манай Эхэ ороной столица **МОСКВА** болбол эдэ нэрлэгдэһэн городуудые эзэлэн абаһан 4-дэхи **УКРАИНСКА** фронтын тэрэнэй тоодо бригадын генерал Свобода гэгшын Чехословацка корпусай шэн габьяата сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артиллериин буудалга хэжэ, Эхэ оронойнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануудые хэһэнэй түлөө эдэ нэрлэгдэһэн городуудые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта хабаадалсаһан Таанарай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ **БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.**

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө болон бэеэ даанхай байхын түлөө болоһон байлдаануудта ами бэеэ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1945 оной январиин 27. № 260.

Верховно Главнокомандалагш

ПРИКАЗ

1-дэхи Прибалтийска фронтын сэрэгүүд
командалагша

Армиин генерал БАГРАМЯН

Фронтын штабай начальник

Генерал-полковник КУРАСОВ

1-дэхи **ПРИБАЛТИЙСКА** фронтын сэрэгүү толгодо орожо мүнөөдэр, январиин 28-да, БАЛТИ далайн эрьедэхи шухала порт, немецүүдэй хамга газарай хүсэтэ түшэг тулгууриин пункт болохо К**ПЕДА (МЕМЕЛЬ)** гэдэг Литовско городые эзэл жа, советскэ Литвые немецкэ булимтараг сэбэрлэжэ дүүргэбэ.

КЛАЙПЕДА городые эзэлэн абахын түлөө һон байлдаануудта генерал-полковник **КУЗН** генерал-лейтенант **МАЛЫШЕВ**, генерал-майор **РЯШЕВ**, генерал-майор **ИБЯНСКИЙ**, генера **САМАРСКИЙ**, генерал-майор **ШКУРИН**, пол **ДРУЖИНИН**, полковник **КРАСНОВСКИЙ**, ник **ВЕРБОВ**, генерал-майор **УРВШАС** гэ сэрэгүүд; артиллериин генерал-майор **АЛЕКСА** контр-адмирал **КУЗНЕЦОВ**, полковник **КОВ** полковник **ЛЕБЕДЕВ**, подполковник **ВИСКОВ**, **МИТЬКО**, подполковник **РУНОВ**, подполковн **ПРУН**, подполковник **БАРБАКАДЗЕ**, подпол **ГРАНИН** гэгшэдэй артиллеристнууд; пол **ФИЛИППОВ** подполковник **ШИШЛИН**, пол **ВОЛКОВ**, гэгшэдэй танкистнууд; авиациин ге полковник **ПАПИВИН**, авиациин генерал-пол **САМОХИН**, авиациин генерал-лейтенант ДА авиациин генерал-лейтенант **УШАКОВ**, авиац нерал-лейтенант **ТУПИКОВ**, авиациин генерал нант **НЕСТЕРЦЕВ**, авиациин генерал-майор ИВ авиациин генерал-майор **ЛЕБЕДЕВ**. полковник **ЖОСОВ**, подполковник **КУРОЧКИН**, подпол **УСАЧОВ**, майор **ШУЛИК** гэгшэдэй лётчигууд; нерна сэрэгүүдэй генерал-майор **РАЗВОЗЯН**, ник **МУХИН**, подполковник **ШВАРЦ-БРОЙТ** дэй сапернууд; полковник **ЛЕБЕДЕВ**, майор **СЕЕНКО** гэгшэдэй хэлхеэ-холбоошод шалгар раба.

Иигэжэ туйлаһан илалтые тэмдэглэхын **КЛАЙПЕДА** городые эзэлэн абахын түлөө б байлдаануудта үлэмжэ ехээр шалгараһан соедине ба частьнуудта „КЛАЙПЕДСКЭ" гэһэн нэрэ о орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, январиин 28-да, 22 часта, манай ороной столица **МОСКВА** болбол **КЛАЙПЕДА** го эзэлэн аблад, советскэ Литвые немецүүдһээ сэб дүүргэһэн 1-дэхи **ПРИБАЛТИЙСКА** фронты габьяата сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн е гаар хори дахин артиллериин буудалга хэж оронойнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ бай

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануудые х түлөө **КЛАЙПЕДА** городые сүлөөлхын түлөө б байлдаануудта хабаадалсаһан Таанарай х байгаа сэрэгүүдтэ **БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.**

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө ба бэеэ д байхын түлөө болоһон байлдаануудта ами бэеэ геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонилог!

Верховно Главнокомандалаги
Советскэ Союзай Маршал И. СТ

1945 оной январиин 28. №262.

Агууехэ арадай алдарта хүбүүд

НЭГЭДЭХИ УКРАИНСКА ФРОНТ

Советскэ Союзай эдэ дүрбэн Геройнууд нэгэн хамта дайлалдажа ябанад. Кубанска казак—хэлхеэ-холбоошо гвардиин сержант Григорий Черный болбол Сталинградһаа Висла хүрэтэр дайшалхы алдарта замаар ябаһан байна. Энэ үедэ нүхэр Черный 4.000 километрһээ үлүү телеграфна утаһа татаһан байна.

2.000 гурбан пудүүдэй һомонуудые дайсанай толгой дээрэ гвардиин сержант казах, хүнэдэ ехэ буугай командир Кашаган Джамангараев адхаһан байха юм. Энээнэй хани нүхэр, Черниговшиныш колхозник ахалагша сержант Григорий Барэва гэгшэ дайсанай 12 танк үгы хэһэн ба 500 гитлеровецүүдые хюдаһан байна.

Комбайнер гвардиин младша сержант Семен Воликов Дондо алдар суутай болоо һэн. Мүнөө гэрэ хадаа эрхим тагнуулшан болонхой. Эдэб арга замуудаар, сэрэгэй алдарта ажалаар дүрбэн хани нүхэд—артиллеристнууд сэрэгэй дээдэ алдартай болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (Зүүн гарһаа Советскэ Союзай Геройнууд Григорий Черный, Кашаган Джамангараев, Григорий Барава ба Семен Воликов гэгшэд

О. Игнатовичын фото. (ТАСС-эй фотохронико).

СССР-эй академи наук 220 жэлэй ой

СССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет болбол СССР-эй Академи Наукын 220 жэлэй гүйсэдхэхэтэй дашарамдуулан Академиин Президент В. Л. Комаров түрүүлэгшэтэйгээр юбилейнэ комитет байгуулба. Комитедэй составта: А. А. Байков, В. П. Волгин, Н. Д. Зелинский, Л. А. Орбели (түрүүлэгшын орлогшо). Н.-Г. Бруевич (харюусалгата секретарь), А. Н. Абрикосов, В. М. Алексеев, И. П. Бардин, А. Н. Бах, С. Н. Бернштейн, А. А. Богомолец, Н. Н. Бурденко, С. И. Вавилов, Е. С. Варга, В. А. Веснин, Б. Е. Веденеев, И. М. Виноградов, Н. А. Вознесенский, А. Я. Вышинский, Н. Ф. Гамалей, Б. Д. Греков, С. А. Ф. Иофф, П. Л. К Кафтанов, И. Ю. А. Н. Крылов, Т. П. И. Мещанинов, зов, Н. И. Мусхели Несмеянов, В. А. Об Орбели, В. П. Поте Прасолов, Д. Н. П Н. Н. Семёнов, А. А. Е. Фаворский. А. Е. А. Чудаков гэгшэ

СССР-эй Совнарко бэрниин ёһоор 1945 о рада болохо Академи лэй ой үнгэргэхын хэлнүүдые үнгэргэх митедтэ даалгагдаба.

Эрдэм наука һүзэг бэшэрэлтэй яажа тэмсэнэб

[...]ргэлжэлэл. Эхинииинь «Б. М. [Үн]энэй» январиин 30-най номерто).

★

Ф. Олещук

★

[...]уегэ советскэ поэт В. В. [...]вский таряашаа «Ферапонт» [...] гайхалтай һонин шүлэг [...]һон юм. «Асархагүйл бидэн-[...]ушанай заншалнууд, али-[...]ыдэб хохидолһоо бэшые»— [...]энэ шүлэгэнь нэрлэгдэнхэй. [...]шан Ферапонтын хүбүүн [...]а халаба ха. Эсэгэнь фельд-[...] гүйлгэжэ ошобо. Түрүүн [...] ушараад, удаань хара [...] харгыень үгтажа хүндэ-[...]араба. Хара кошкотой уша-[...]аа ондоо харгыгаар ошодэг [...] ёһоор, һүзэгтэй Ферапонт [...] бүхэндэ харгыгаа һэлгэбэ. [...]эй холын тойруу харгыгаар [...] дээрэһээнь хүбүүниинь [...] байгаа. «Уйдхарай бэлоо [...]ээг туһалхагүй, урагшатай [...] аргаламжа туһалха, нигэ-[...]иин толгой бодоно»—гэжэ [...]вский шүлэгөө дүүргэнэ. [...]тын Ферапонтнууд мүнөө-[...]ээнэй дунда харагдажа [...]г.

[...]эрөө тудалдалаг тон үнэн [...] зүгнэлнүүд байдаг юм гэ-[...]рим зэн үнэншүүлдэг. Жэ-[...]эдэ, нигэжэ хэлсэдэг, үе [...] үбдэхэдэ—шииг нойто [...]хэ, үдэшэлэн һалхинай [...] ехэдэбэл—борою орохо, [...]ай орохо үедэ үүлэтэй һаа [...] бороо болохо, хэрбээ ха-[...]й шубуун доэгуур нилдээ [...]ун лэ бороо зүгэнхэ, хэр-[...]гооһон олошороо һаа—ду-[...]олохо гэхэ мэтэ.

[...]э зүгнэлнүүд үнэхөөрөө [...]байдаг. Яахадаа тиимэ гээ-[...]Энэ хадаа хүн байгаалиин [...]ай байдал үни удаан [...]ан, байгаалиин хуулита [...] гүрим эйлгоһон дээрэ-[...] болоно. Иимэ зүгнэлнүүд [...]наукатай эсэргүү болдог-[...]харин тэрээндэ туһалжа, [...]тэй нэгэ хэрэг ажал [...]на. Иимэ зүгнэлтэ бүхэ-[...]ээрхэйлэн хэлэжэ болоно. [...]олхэдэ, байгаалиин улари-[...]уулахада хүлэй үбшэнтэй [...] үе мүсэ юундэ үбдэгөб? [...]эб гэхэдэ, хүлөй үбшэн [...] нойтоноһоо улам ехэдэн үб-[...]. Хэрбээ һалхи гү, али муу [...]ай ойртобол, тэрээнһээ [...] атмосферын даралта бага-[...] шииг нойтонь ехэдэхэ гөхэ [...]н хубилалтанууд үзэгдэдэг. [...] дээрэһээ ревматизм үбшэн-[...]үнэй үе мүсэ сагай улари-[...] уридшалан тодорхойлэн,

метеорологическа прибор шэнги сагай уларил мэдэдэг. Иимэ дээрэһээ энэ мэтын зүгнэлнүүд үнэн мэдэдэг байна. Байгаалиин уларилые уридшалан мэдэдэг — метерологи гэжэ тусхай наука байдаг. Энэ наука хадаа гансахан хүдөө ажахыда бэшэ, харин агаар замай, далайн зам гэхэ мэтын бэшэ бэшөшье хэрэгтэ тон шухала.

Үзэл үзэдэг, мэдэл мэдэдэг зонууд өөһэдынгөө хэлэдэг үгэнүүдтэ этигэдэг гээшэ гү? Тэдэнэр этигэдэггүй. Харанхы һүзэгтэй ба этигэмхэй зонуудые мэхэлдэгээ тэдэнэр һайн мэдэдэг. Ямаршье аргашан мэдэлшэ хадаа мэхэлэгдэгшэдэй зөөри дээрэ өөһэдтөө амгалан байдал зохёохо зорилго табидаг. Ехэнхи мэдэлшэ мэхэшэд өөһэдынгөө зүбшэлгэ ба үзэл үзэлгэнэй түлөө тон ехэ мүнгэ, заримдаа эдеэ хоол, хубсаһа, адууһа мал абадаг. Жэшээлхэдэ, нэгэ Герасимов гэжэ мэдэлшэ аргашан хүн Ленинградска областьда хубилгаан аргаар мал «аргалжа» бүхэли дүрбэн гэртэй бэлоһон байна.

Энэ мэтын аашануудые гэмтэй хэрэгтэ тооложо, Советскэ засагай хуулиин хэмжээдэ хабаадуулдагынь гайхалгүй байна. РСФСР-эй уголовно кодексын 123 статья ингэжэ сонэсхоно. «Арад зоной дунда һүзэг түрүүлхэ зорилготой мэхэтэ хэрэгүүдые хэхэ ябадал ба иимэ хэрэгээр эд зөөри сутлуулха ябадалай түлөө зарим зөөриинь гүрэндэ абажа, 500 түхэриг яла түлүүлжэ, тэдэнэр 1 жэл хүртэр хүмүүжүүлхэ ажалай хүдэлмэридэ хандуулагдаха» гэжэ хэлэгдэнэ.

Энэ мэтын мэхэшэдтэй тэмсэхэ ябадалые эрдэм ухаанай үнэнтэ мэдэрэлые дэлгэрүүлэн эмхидхэхэ ёһотой. Мэхэшэ мэдэлшэдые үндэһөөрынь дууһаха ба арад зоной һанаһаа һүзэг бэшэрэлэй үлэгдэлнүүдые хобхолон һалгааха шухала. Энээниие яажа хүсэлэнь оруулхаб? Гансахан лэ эрдэм наукын үнэнтэ һургаалые үргэнөөр тараажа, арад зониие дэлхэйн байгаалиие үнэнөөр мэдэхэ болгохо шухала.

Дэлхэйн байдалые эрдэм наукын үнэн хэлэлгөөр хүндэ элирхэйлэн эйлгүүлхын түлөө дэлхэйн байгаалиие шэнжэлхэ научна пропаганда ехөөр ябуулха хэрэгтэй. Атмосфера гэжэ юун гээшэб, хайшан гэжэ бороо мүндэр ороноб, сагай уларил ба сахилгаа, тэнгэриин дуун болноб гэхэ мэтын асуудалнуудые һайнаар мэдэдэг зонуудай дунда ямаршье һүзэг бэшэрэл байхагүй.

Хүнэй бэеын байгуулалта болон хүнэй элүүр энхые хамгаалха тухай санитарна-гигиеническэ хэмжээнүүдые мэдэхэ зонуудай дунда мүн ямаршье һүзэг бэшэрэлэй зүйл байдаггүй.

Иимэ дээрэһээ байгаалиин тухай хөөрэлдөө ба лекцинүүдые үргэнөөр эмхидхэн ябуулбал тон һайн байна.

«Байгаалиин уларил юун дээрэһээ болоноб», «хүн хайшан гэжэ байгаалиин уларилые хубилган байгуулнаб», «Бороо ба тэнгэриин дуун ямар ушарһаа болоноб», «Хүнүүдэй ямар ушарһаа үбдэдэг тухай ба мэдэлшэ аргашадта этигэжэ болохо гү», гэһэн темэдэ, «Мүшэтэ юртэмсэ ямар барилдаатайб», «Дэлхэйн эхин ба һүүл гэжэ байдаг гү», «Хүн түрэлтэн хаанаһаа гарааб», «һүнэһэн гээшэ юун гээшэб», «Юун дээрэһээ хүн зүүдэ хараңаб», «Ерэхэ сагые уридшалан мэдэжэ болохо гү» гэхэ мэтын темэнүүдээр хөөрэлдөө ба лекцинүүдые үргэнөөр ябуулха шухала байна. Юрэнхы политическэ ба болбосорол гэгээрэлэй талаар хүдэлмэри ябуулхын хажуугаар, дээрэ тоологдоһон темэнүүд тухай хөөрэлдөө ба лекцинүүдые олоор ябуулбал, энэ хадаа һүзэг бэшэрэлые булижа шадаха тон найдалтай арга зэбсэг болохонь дамжаггүй.

Эрдэм наукын тайлбари мэдэрэлнүүдые нэбтэрүүлхэ ябадалые хүдөө тосхонуудаар дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ һаналаа ехээр табиха шухала. Хэрбээ колхоз бүхэндэ наука эрдэмэй темэ тухай һара соо 1-һээ үсөөн бэшэ лекци саг үргэлжэ уншагдадаг байгаа һаа, энэ хэрэг тон зүбөөр табигдаһанда тооложо болохо байна.

Энээниие эмхидхэжэ шадаха хүсэн район бүхэндэ элдэхо. Нютаг дээрэхи интеллигенци болохо —врачууд, багшанар, агрономууд, партийна ба советскэ эмхи зургаанай хүдэлмэрилэгшэд энээниие эмхидхэжэ шадаха юм. Зонуудые суглуулан эмхидхэжэ, хэрэгтэй номуудаарынь ба туһатай болохо хэрэгсэлнүүдээр хангажа, тэдэнэрэй болбосоролые ударидан толгойлхо хэрэгтэй.

Хангалтагүй бэлэдхэлтэй колхоз

Хабарай тарилгын болзор холо бэшэ, харин хамар доромнай ерэжэ ябана гэжэ колхоз бүхэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй ойлтохонь шухала.

Тарилгадаа хаһа саг соонь эрхим һайн шанартайгаар бэлэдхэн, дайнай үелэ үндэр баян ургаса хуряажа баатар Улаан Армидаа таряа талха элбэг дэлбэгээр үгэхэ гээшэ тон шухала хэрэг болоно. Тиимэдэ агротехническэ хэмжээ-ябуулгые зүбөөр ба һайнаар ябуулха гээшэ үндэр ургасын һуури боложо үгэнэ.

Гэбэшье, Заиграйн аймагай Дабаатын сомоной «Арбижал» колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр Б. Самаганов, парторганизаниинь секретарь нүхэр Кулаков) хабарай тарилгада бэлэдхэжэ байһыень хараад үзэхэдэ, сэрэгэй үеын үндэр ургаса хуряаха хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандажа, агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд болон нютагай үтэгжүүлгые тоодоггүй байһаниинь элирнэ.

Колхозой правлениһээ хэрзэргэ тарилгадаа бэлэдхэжэ байгаа гээшэб гээд һүүлэйнь мэдээ үзэхэ гэхэдэ, аяар арбаад үдэрэй саада тээ табигдаһан мэдээн байна. Гансахан энэнь тарилгада бэлэдхэлдэ хайша хэрэгээр хандалгынь гэршэлнэ.

Үнинэй мэдээнэй ёһоор өндэ поли дээрэ миил 1100 тэргэ шэбхэ гаргаһан ба нютагай үтэгжүүлгэ шубуунай аргал үнэһэ гэхэ мэтые оройдоо арбаад цептнер суглуулһан байха юм. Тэрэшэлэн оройдоо 45 гектарта саһа тогтооһон ёһо дүүргээд амархан һуужа байна. Энээнһээ гадна тус колхозэй правлениин түрүүлэгшын орлогшо ба партийна эхин организациин секретарь нүхэр Кулаков гэгшэ поли дээрэ шэрэхэ наг шэбхэ олдоногүй гэжэ һэнгэргүйгөөр мэдүүлжэ байха юм.

Энэ гэһээр мүнөө жэлэй үндэр баян ургаса ургуулхын хойноһоо хамаг хүсэеэ хабар тээшэнь хандуулха хэрэгтэ тус колхозойхид эршэтэйгээр тэмсэхэ зэргэтэй.

Заһабарилга түргэн дүүргэхын түлөө

Кабанскын машинно-тракторна станциин коллектив IV квартал соо трактор болон хүдөө-ажалай прицепной машина зэмсэгүүдые заһабарилга амжалтатайгаар дүүргэһэн байна.

Нүхэд Поломошин, Елизов, Сокольникова, Лоскутова гэгшэдэй бригаданууд заһабарилга дээрэ һайн жэшээнүүдые харуулжа гараа.

Бурят-Монголые сагаангвардеецууд болон интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойе угтуулан БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум, БМАССР-эй Совнарком болон ВКП(б)-гэй Обкомой хандалгада харюу болгон трактор болон хүдөө-ажалай машина зэмсэг заһабарилха жэлэйнгээ түсэб богонихон болзор соо эрхим шанартайгаар дүүргэжэ, хабарай тарилгые хүсэн түгэс бэлэдхэлтэйгээр угтаха уялгануудые абанхай.

Адуушадта нэмэлтэ түлбэри үгтэбэ

«Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө ажалые улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Соведэй тогтоолой ёһоор Зэдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой адуушад С. Гармаев, Ж. Галсанов, О. Раднаев, Ч. Ганшинов, моринной-товарна фермые даагша Ж. Д. Лобаров гэгшэд нэмэлтэ түлбэри болгон нэгэ-нэгэ унага абаба.

Эдэ адуушад үнгэрэгшэ жэлдэ түл абалгые хорэлтогүйгөөр үнгэргэжэ адуу мори үсэхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбһөө гадуур 36 толгой адуу үлүү гаргаһан байна. Түрэшэлэн түхэреэн сүүдхэ соо адуулга эмхидхэжэ, адуу моридоо тобир тарган болгоод ноябрь, декабрь соо нилээдгүй ехэ тэжээл арбилһан байха юм.

Мүнөө энэ фермын адуушад Бурят-Монголые сагаангвардеецууд болон интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ орелсоод, адуу моридоо бүри тарганаар ондо эрүүлхэ, тарилгада ябаха моридоо хүсэ шадалтай болгохо гэхэ мэтын уялгануудые абанхай.

МТС-үүдээр ТРАКТОР ЗАҺАБАРИЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ БМАССР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

1945 оной январиин 25.

МТС-үүд	Жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ (процентээр)
Хэжэнгын	100,0
Ехэ-Кударын . .	9[illegible],9
Закаменай	73 0
Торейскэ	72,7
Чесаның	67,3
Сэлэнгын	65,1
Суулгын	65,0
Кырөнскэ	6[illegible],8
Баргажанай . . .	63,4
Кабанскын . . .	6[illegible],5
Сэянтын	60,4
Бага-Куналейн .	57,8
Хонхолойн . . .	56.1
Тимлюйскэ . . .	55,5
Гашейн	55,2
Хорийн	55,0
Селендумын . . .	53,1
Кяхтын	48,7
Куйтунскэ . . .	48,1
[illegible]	46,8
Үдын	46,4
Иволгын	46,2
Итанцын	46,1
Окино-Ключевскэ	43,7
Бичурын	42,6
Түнхэнэй	42,5
Курбын	40,6
Ехэ-Куналейн . .	40.0
Сагаан-Үсанай .	39,1
Жиримскэ	38,2
Ново-Брянскэ . .	37.5
Гарбататайн . . .	33.3
Үшөөтэйн	27,2
Хамта:	53,8

Аргын байхада ахяадтаа найрана

„Арбижал“ колхоздо агитационно хүдэлмэри аргагүй һула

[...](б)-гэй Областной Комитетэй XVIII пленум хүдөө нютагай культурно-гэгээрэлэй ба политическэ хүдэлмэриие [...]һайжаруулха тушаа дэлгэрэнгүй шиидхэбэри гаргаһан бай-[...]

[...]ээнһээ хойшо тэгшэ 58 хоногоор. Энэ үедэ «Арби[жал»] артелиин коммунистнууд [...]комсомолецууд тус пленумэй [шиид]хэбэриие дүүргэлтэ болгохо[...] юу хээб гэжэ хараад

[...] партийна организаци бии. [...]ран комсомолецууд тоологдоно. Тус колхоз шэнэ клубтай юм. Ниитэ-политическэ хүдэлмэриие һайнаар табиха бүхы арга боломжонууд бии. Гэбэшье, парторганизациин секретарь нүхэр Кулаков ахяадтаа найража агитационно хүдэлмэриие унагааба. Миин байһанаа балаэлхын тулада «клубта орохо хүмнай үгы» гэжэ хойрог зантайгаар Кулаков гээшэ хэлэдэг. Агитаторнууд гэжэ 6 хүн үнин галабта томилогдоһон аад, тэдэнэр энэ гэхэ юумэ хэнэгүй. Эдэнэрэй иимэ харюусалгагүй дээрэһээ артельдэнь абтадаг 40 хэһэг газетэ дэмы үнтэгдэжэ хэбтэдэг. Газетнэ витрино газааншье гэртэншье байхагүй.

Иигээд байхада «Арбижал» колхозой партийна эхин организаци ВКП(б)-гэй обкомой арбанаймадахи пленумэй тогтоолые дүүргэхэ талаар мүнөө болтор юушье хээгүй байһаниинь элитэ болоно.

Ахяадтаа найдажа агитационно хүдэлмэри унагаажа байдат Кулаков шэнги хүнүүд хүмүүжэлэй хүдэлмэридэ хойшо татана бэшэ гү гэжэ ВКП(б)-гэй Заиграйн аймкомһоо асууя.

Ц. ЦЫРЕМПИЛОВ.

(Үргэлжэлэл. Эхинииь «Б. М. Үнэнэй» январиин 16, 17, 20, 21, ба 22-ой номернуудта).

Шиниигээ бэшэгые абахаб гэжэ найдуулжа,
Сэдьхэл бодолоо үдэр бури мэхэлнэби.
Эльгэ зүрхыемни царагай аажам болгожо,
Эгээ гансаханшье үгэ бэшэхээ яанаш даа.
Хэрбээ намайгаа бусахагүй гэжэ шиидээ haa,
Хэтыигээ жаргалай харатай дайсанишь
болохолши.

Аюулта дайнай шэрүүн байдалда боецүүд,
Амиды шахзагаа маргадаг гэжэ hанаба гүш?
Үгы Хандамамни!.. Шамаяа огто мартахагүйб.
Хани ежэл шамаяал, hанажа ябадагби.
Хатуу дайнуудай дүлэн дундашье, зүрхэндөө,
Хани эжэл шамаяал hанажа ябадагби.
Шамдаа найдажа хүйтэн шугыда хэбтэхэдэмни,
Саһижа hүниигүүд богони шэнги байдаг лэ
Боецын шинельтэй ерэбэ гэжэ зүүдлээд
Бодоод харахадамни, ойромни үгыл байналши.
Амраг шамаяа сэдьхэлдээ hанажа ябахадаа
Алууршадай толгойдо гарни хүндөөр буудаг юм.
Хоншорхон шиниигээ үгэнүүдые дурдан
хэбтэхэдэмни,
Хоёр нюдэнни дайсадаа хурсаар харадаг юм.
Хэрэтэ Гитлерэй hүүлшын солдадай алагдахада,
Хожом гэдэргээ бусажа шамдаа ошоогүй haaм,
Хариин газарай басагад зэмэтэй байхагүй,
Хара шоройдор орео гэжэ мэдээрэй!
Дайсал харатанhaa газар оронсо сүлөөлөөд,
Дайнай hүүлдэ hохорншье болоод бусаа haa,
Эжэл хани зуушье басагадаараа байгаа haaш,
«Энэ минии!»—гэжэ гансааранайшни гарые
барихалби
Шанга дайнай түлэг дунда, шархаташоод,
Шала хатуу шулуун дээрэ унаашье haa,
Түлэг ехэ үбшэн дундаа дэмыржэ
Түрэл шениингээл нэрые шэбэнэн хэбтэхэлби.
«Хүлеэхэб»—гэhэн нангин үгэеэ мартажа,
Хүнэй үгэдэ уняхөөрөө төөриhэн байгаа haa,—
Аюун жаргалшни сухалайм гал соо шатуужа!
Амраг нүхэдүүдшни дайсанаа харaһандал
харуужа!
Хэрбээ намаяа магат хүлеэhээр hүүтараа
Хэсүү шэрүүн энэ бэшэгыемни абаа haa,
Амраг Хандамамни, намдаа гомдолтой гээгдэнгүй
Аюулта дайнда ябаhан намаяа хүлисөөрэй!...».
Автомадай хүрзэдэ дэлгээжэ бэшэhэн бэшэгээ,
Абажа Цырен аман соогоо уншана ха.
Шамтуу түргэхэн дүрбэ нугалан эбхэжэ,
Сүүхэ ошохо тодо адресыень бэшээ hэн.

V

Абида ахайхан үлэшэ эрөйшег яралтай
Адуунай байдаг хашаа тээшэ ошоно ха
«Эрхим мориhоо армида үглөө ябуулхабди»,—
Нигэжэ Абидата Ганзар түрүүлэгшэ хэлөбэ ха.
Абида ахайхан барагдашагүй ехэ баяртай.
Адуудайгаа ойгуур урагшаа хойшоо алхална.
Эрхим атуудhaa үглөө ябуулха болоhондоо
Эгээ хэнhээшье үлүү ехээр баясана.
Үүлтэр hайта хурдан хүлтэ адуудhaa
Үглөө манай хүтэлөөд гаргажа байхада
«Хаана, ахайхан, абаашахаяа hанабат»—
гэлдэжэ,
Хажуудамни суглараhан хүнүүд намhaa асуухал.
«Шэлдэг эрхим ажалша хүлэр морндhо
Сэрэг дайнда эльгээхэеэ байhанаа мэдэхэгүй,
Энэ ерээд намhaa асуужа байхаяа
Эшэхэеэ яанат»—нигэжэ тэдэнээ хэлүүжэб.
Колхозойнгоо адуудые тобир таргаар
хараhандамнай,
Холо ябаhан хүбүүднай хаража баясахал.
Яндагар гүбөө, хүзүү нюрыень елгбэгэ.
«Ямар hайхан адуд гэмнэб!»—гэлсэхэл.
Хюлтэй хүхэ бүүсын үбhэ асаржа.
Колосто ногоон овёсой боолто тараана.
Уhанай сэлгэг гүнзэгы хэбсоень сабэрлэжэ,
Уоэтай баяртай аан янзаар нэмхэлзэнэ.
Улаан сэмбэтэй хазаар ногтонуудыень мулталжа,
Уужам зэлээрнүүдыень ехэнүүд моридтоо
зүүлгэнэ.

Хомор богони муу hагалдаргатай хазаарнууд
Хоолэй хүзүүень магад холгоожо болодог юм.
Дүмүүхэнээр үргэжэ моридэйшээ туруую үзэнэ
ха,
Дүрбэн хүлнүүдэйнь хурса тахануудые шалгана
ха.
Хэрбээ тахынгаа hула боложо хүдэлөө hаань,
Хээрын харгыда морид дохолжо зэбодог юм.
Түрүү тэрээхэн хүл сагаахан алагшан,
Төрөөд хурдан парай унагахан ябахадаа,
Харгын хүнүүдые дахажа холуур ябашадаг
Харатай тэнэгхэн адуун бэлэйш, мартадаггүйб.
Үндэр шаргал hайхан моринной хажууда,
Үсхэн дэлhыень эльбэн hамнан зогсоно.
Дулаан зөөлэхэн хоншоор дундань маажажа,
Дутаар шэнги үндэр хүзүүень алинадана.
Цырен хүбүүнэймни арбан табатай ябахада
Сэбэр hайхан халзан унаган гараhан аад,
Эгээ мүнөө ямархан хүлэг болошоод
Эзэнэйнгээ ерэхэдэ шэхээ хүлээлгэн байнабши?
Унага нарайhаань хаража ябаhан моридни,
Улаан Армидаа үглөө ябахатнай гээшэл даа.
Hүрөг моридоороо хүхэхэн үбhөөэ хубаалдажа,
Hүүлшынгээ hүниие мүнөө үнгэргэхэтнай
гээшэл даа.

Хандама эхэтэеэ харанхы hүни эргэлжэ,
Хашан зургаан сарнуудай толгой холбожо,
Колхозой малда үбhэ асархаяа яаража
Хотогор жалгын гүнзэгы саhа махуулна.
Бусаха замыень шэрүүн саhаар хэрёолжо,
Бурдаhа hалхин түбэг татан аашална.
Хүдэр сарнуудаа даажа ядатар жүдхүүлжэ,
Хүлдэжэ даарража үдэшэ оройхон ерэнэд ха.
Санжид хүгшэн гэртээ ерэжэ оромсоороо,
Шанга шангаар тогоо тулгаа наяруулна.
Уйлаhан хүбүүгээ дары түргэн hамааруулан,
Унда hүнhэнь Хандама энхэрэн сахаана.
Абида ахайхан ажалhaa ерэжэ, эсөнхэйшээ.
Аали дуутай халуун сайгаа аягална.
Ужа сайгаа хоймор таладаа hуухадаа,
Улаан Армидаа моридые ябуулхаяа хөөрэнэ.
Хандама бэрынгээ бодолгодо хатан hуухада,
Халажа ядан шарай нюурыень ажаглана.
Санжид хүгшэнэй юумэ хэлэхээ забдахада,
Саанаhaань Абида гарhaань угзаран болюулна.
Али бүхэнэе адли бултыень ойлгуулмаар,
Аятай тиимэ сэсэн үгэнүүд hанагданагүй.
Ухамай hэнорхон урин үгэ хэлээгүй haa,
Ухаа бодолынь улам ехээр зобоохолши.
Эрхэ гансахан Цырен хүбүүнэйгээ нигэжэ,
Энхэ мэндээ дуулгажа бэшэхэгүй болоhондо.
Хүгшэд өөhэдөөшье елдэб юумэ бодошоод
Хүндөөр дорэhco hанаа алдан hуунад ха.
Улаан Армиин дулаан хубсаhанай бадарта
Унаган бээлэй, хонин дэгэл бэшүүлhэн аад,
Хүбүүдэйнгээ дайнда үмдэхэ дулаан хубсаhые
Хүнүүдhээ гээгдэнгүй ябуулхаяа оролдон
урална ха.
Унтахаяа hанаhан хүгшэн нюдэдынь уhатажа
Утаhа зүүгээшье огто хаража шаданагүй.
Хүхэхэн галтай лампынгаа бүрүүл гэрэлдэ,
Хүзүүгээ шалашоод орой болтор hууна ха.
Гансахан hайхан хүбүүнэйнгээ тухай сэдьхэлдээ,
Газар гэлхүүлэн Санжит хүгшэн hананал ха.
Таба наhатайдаа хонхо улаалзай суглуулжа,
Талые дүүрэн гүйдэг хүбүүн бэлэйл даа.
Үрбэгэр биишихан долоотой ябахадаа Цыремни,
Үбдэжэ эхээ бүришье ехээр айлгаhан юм.
Элдэб ехэнүүд гүрэм дором уншуулжа,
Эм аргаламжа отэшын хүсөөр абтаhан юм.
Халзагай худэhэн оодохоң дэгэлээ үмдөнхэй,
Хандаматаяа хоюулан гэрэйнгээ газаагуур
наадагша hэн.
Хонинной жэжэхэн яhан шагай суглуулжа,
Хорёо дүүрэн малнууд гэлдэжэ наадагша hэн.
Бүдхахагүй нэмхон бэро морёроо Цыремни,
Бухалаа шэрэжэ найма наhанhaa эхилээ hэн.
Хүбүүнэйгээ хүлэй дүрөөдэ хүрэдэг болоходонь,
Хүхюутэй баяртай хоёр хүгшэд hуугаабди.

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Ц. Д. До...

Харахан нюдэн

Харахан нюдэн шамайе
Хараха дурам хүрэнэ.
Мэлмэрэн байhан шамайе
Мэдэхэ дурам хүрэнэ.
Минии зүрхэн,
Минии сэдьхэл
Баран шинии
эрхэдэ.
Дулаахан аялдар харасаараа
Дуранайм элшэ сасаруулыш.
Дэмог дорюун зоригоороо
Дуунайм аялга тодоруулыш!

Минии зүрхэн,
Минии сэдьхэл
Баран шинии
эрхэдэ.
Илдам зөөлэхэн хараса...
Инагайм элшэ сасаруу...
Эрэлхэг баатар зоригоо...
Этигэлэйм хүсэ бадару...
Минии зүрхэн,
Минии сэдьхэл
Баран шинии
эрхэдэ.

Hарынгаа түсэб болзорhоо... урид дүүргэнэд

Нүхэр Прокопьев директортэй гүрэнэй заводто республикын алдарта ойн урдатээхи социалистическэ мүрысөөн цех болон бригада бүхэндэ үргэн далайсатайгаар ябуулагдажа байна.

Заводой түрүү бригаданууд социалистическэ мүрысөөндэ оролсохэдоо абаhан хүндэтэ уялгануудаа болото хэрэгүүд дээрээ бэелүүлжэ, hарынгаа түсэбүүдые болзорhоонь урид дүүргэжэ байна.

Нүхэр Чапов начальнигтай цехын нүхэд Карсупа ба Артемьев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг бригаданууд hарынгаа түсэбүүдые болзорhоонь урид 100 про... гэбэ. Цехын түрүүшүү... Анисот Логинов, Тар... лилеев ба бусад с... ажалаараа суурхуулжа, ... рита нэрмонуудаа ... процент хүртэр дүүрг...

Мүн тэрэшэлэн нүхэ... начальнигтай цехын ... дэлмэришэд Агафонов ... Мишин гэгшэд нэрмон... —350 процент дүүрг...

Интэжэ заводой ... республикынгаа XXV ... амжалтатайгаар угтах... үдэр hүнигүй тэмсэж...

Н. СИДЕЛ...

Сэрэгэй албахаагшадай бүлэнэ... туhална

Дайн сэрэгэй үедэ сэрэгэй албахаагшадай бүлэнэртэ ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын агуу ехэ дайнай инвалидуудта туhаламжа үзүүлхэ гээшэмнай,—Улаан Армидаа анхарал табидагаймнай тэн хахадынь болоно гэжэ hайнаар ойлгоhон Хориин аймагай «Красный партизан» колхозой члепүүд мүнөө сэрэгэй албахаагшадай бүлэнэрые ба Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудые халуун анхаралаа... лэнэ.

Мүнөө үбэлэй үедэ ... түлеэ асаржа байха ... рин унаа таhалагдан... 480 килограмм талха ... рамм мяха 30 хонин... дулаан хубсаhа хунар ... өдлэлнүүдые үгөбэ.

Мүн тэрэшэлэн үх... барлам хүрэхэ үбhэ ... заань зөөбэрилжэ үгэ...

И. М...

Харюусалгата редакторай
орлогшо Д. ЛУБС...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23, АТС—180; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; о... партийной жизни, и промышленности—7-89, сельского хозяйства—Р 03, писем и переводов—6-03 (2 зв.); объявлений—2-64 (2 зв.).

Н—00280 Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тир...